נח לעוויץ

ניט קיין טרער אויף זיין קבר, נאר א א שבח זיין ליכטיקן אנדענק

פון מאָריס גוסין

געשטאָרבן נח לעוויץ. פרייטאג דעם 10טן אָקטאָבער, 1930, י"ח תשרי, תרצ"א. צווישן 2 און 3 אויינער בייטאג האט זיין לעצטע שטונדע געשלאָגן. מיט זיינע לעצטע כחות האט ער מיט זיינע הענט דעם לעצטן שווייס, וואָס האט ארויסגעשלאָגן אויף זיין שטערן נאָך א לאנג יאָריקן קאמף פאר א וועלט פון אמת, צדק און יושר, אָפּגעווישט. און ער האט זיין לעצטן אטעם אויסגעהויכט. — אויף אייביק איינגעשלאָפן.

געשטאָרבן נח לעוויץ, דער אלטער לעוויץ, ווי אלע האבן אים גערופן. ארונטער געפאלן אין דער לעצטער פארהאנג פון אַז עקסטרעם־קעמפערישן לאנג־יאָריקן ספּעק־טאקל, אָנגעפירט פון א קעמפער און באַ־קעמפער.

נח לעוויץ, — א קאמבינאציע פון א תלמיד־חכם און קאמוניסט, א פארטיידיקער און אָנגרייפער, אַן עקסטרעמער אָנ־הייגער פון דער אידישער קאָלאָניזאציע אין סאָוועטן רוסלאנד, פאר וואָס ער האט זיין לעבן מקריב געווען.

אכט־און־זעכציק יאָר איז ער אלט געווען, אָבער ווי יונג און פייערדיק, ווי גלוביק און האָפענונגספול ער האט געהאלפן מיטרייען דעם קעמפערישן ראָד פאר סאציאלן יושר. ער איז געווען א מוס־טער־מענש. א מענש. וועלכער האט געזוכט צו געבן און קיינמאל ניט צו נעמען; א מענש, וועלכער האט קיין כבוד ניט געזוכט; א מענש, וועלכער איז שטענדיק גרייט געווען אויעקצוגעבן זיין צייט, זיין געזונט, זיין לעצטן גראָשן און זיין לעבן פאר דעם אידעאל אין וועלכן ער האט געגלויבט און — ער האט אויעקגעגעבן!

מיט ארום צען יאָר צוריק האָב איך זיך מיט אים צום ערשטן מאָל, דאָ אין ווייניפּעג, באַגעגנט. מען האט אים מיר פאר־געשטעלט פאר א "ראַדיקאלן אידן" מיט דער צייט האָב איך אים ליב באקומען — פאר זיין אמת, פאר זיין גוטסקייט, פאר זיין חכמה און פאר זיין ברויזנדער קעמפערישקייט.

* * *

דער אלטער לעוויץ, — א ברויזנדע, יונג־קעמפערישע נשמה איינגעפאסט אין אַן אלטן אָפּגעשוואכטן קערפּער. א צדיק אין זיין גלויבן, א פריינט צו זיינע מיט־מענשן און א חבר צו זיינע קינדער, — א געלייטערטער איז ער פון אלעמען אוועק.

נח לעוויץ, ווער קאָן זיך דען פארמעסטן זיין פלאץ צו פארנעמען אויף דער ווייט־פעגער אידישער ראַדיקאלער נאָס? ווער האט דען דעם מוט אזוי שארף דעם אמת אריסצוזאָגן? ווער האט דען די השגה אזוי באשיידן צו לעבן, — אַן אלטער אָנ־צוג, א העמדל אָן א קאלנער, א לייכטן צוביים און דאָס איבעריקע — פאר דער באַוועגונג . . .

א פארזאמלונג. מען אָפּעלירט פאר געלט, פאר'ן איקאר, פאר דער קאמוניסטי־שער פרעסע א. א. וו. נח לעוויץ שטופּט דער ערשטער זיינע אלטע, צעטריקנטע הענט אין די קעשענעס פון זיינע אלטע הויזן, נעמט זיין אהם־בייטעלע ארויס, און ער ניט א באַרייטנדן טייל פון זיין שווער פארהאַרעוועט געלט. שטענדיק אזוי — אלע מאָל דער ערשטער. פאר אים איז דאָס ניט שווער, דאָס איז זיין גלויבן, זיין חיות.

נח לעוויץ איז געווען דער איינציקער אין ווייניפּעג, וועלכער האט זיך דערלויבט אויף די עלטערע יאָרן אוועקצוגעבן זיינע לעצטע פאר גראָשן, כדי אנצוקוקן דאָס נייע לעבן אין סאָוועטן רוסלאנד, אין ער האט מיט זיין שוואכן געזונט איבערגע־שפאנט די ריזיקע יס־כוואליעס, כדי אָנ־צוקוקן דעם ריזיקן אויפקום פון דער פלאַ־מענדער זון וואָס האט טיף אין זיין הארצן געלויכטן און געוואָרימט. א שווערע נסיעה איז דאָס פאר אים געווען, וואָס האט אין א גרויסער מאָס אונטערגעבראָכן זיין געזונט, ער איז אבער צוריקגעקומען פון דאָרטן א באַגייסטערטער, און ער האט מיטגעבראָכט נייעס מוט און גלויבן, און ער האט זיך מיט פרישער ענערגיע אריינ־געוואָרפן אין דעם גרויסן פלאַמיקן קאמף, פאר דעם אידעאל וואָס ער האט ביז דער לעצטער מינוט פון זיין לעבן אין זיין הארצן געטראָגן.

— איך האָב געמיינט, אז איר וועט דאָרטן פארברייننען א צווייט, דריי יאָר, איידער איר וועט זיך צוריקקערן קיין ווייניפּעג, — האָב איך אים געזאָגט, ווען איך האָב זיך מיט אים באַגעגנט נאָך זיין צו־ריק קומען פון סאָוועט רוסלאנד.

— ווי עס ווייסט אויס ווייסט איר ניט, אז איך בין קרוב צו די זיבעציקער, — האָט ער מיר געענטפערט מיט א שמייס־כעל. דאָס וואָס איך האָב געוואָלט זעען, האָב איך געזעען אין דעם קארנן יאָר וואָס איך בין דאָרט געווען. לייגנער זיין דאָרטן, האָב איך מורא געהאט, טאָמער וועל איך דאָרטן פארנעמען דריי ארשין ערד, א שאָד, זאָלן אידישע קאָלאָניסטן דעם שמ־קעל ערד בעסער צעאקערן און פארזייען, וועלן זיי ברויט עסן, שטארבן איז פאר מיר גוט אין ווייניפּעג אויך" — האָט ער מיר געענטפערט.

* * *

א באזאר פאר'ן איקאר. נח לעוויץ האָט אויסגעהאנגען עטלאכע מאפּעס פון די דיסטריקטן וואו אידישע קאָלאָניסטן האָבן זיך באזעצט אין סאָוועטן רוסלאנד.

איך קום אריין אין זאָל. דער אלטער לעוויץ קומט מיר אנטקעגן אַן "אויסגע־פּוצטער", אונטערגעשאָרן אביסל דאָס בערדל. א נייע העמדל אָנגעטאָן, אָבער פון א קאלנער און שניפּס איז נאָך אלץ קיין סימן ניטאָ. ער באַגעגנט מיך מיט א שמייכל, מיט אויגן אָנגעפילט מיט יום־טוב פייער.

— העלא גוסין! קומט, איך וועל אייך עפּעס ווייזן.

ער פירט מיך צו צו די מאפּעס:

— איר זעט? — זאָגט ער צו מיר, — דאָס האָב איך מיטגעבראָכט פון רוסלאנד, אט דאָ בויען אונזערע אידן א ניי לעבן — א געזונט לעבן.

איך שטיי און באַטראַכט די מאפּעס און ער פירט מיך מיט זיינע פינגער איבער זיי: — איר זעט? דאָס זיינען אלץ אי־דישע קאָלאָניעס, אין קרימער ראיאָן, אין בערסאָנער, אין ווייס־רוסלאנד, אוקראי־נער, — פיינע לאנד, זייער, זייער פרוכט־בארער בארן, אונזערע אידן באַארבעטן דאָס אליין מיט זייערע איינענע הענט, איך בין אומעטום געווען, אליין גערעדט מיט זיי, שיינע אידן, געזונטע אידן, גוטע אידן — אונזערע אידן... נאָר וואָס דען... טראַקטאָרס, זיי מוזן האָבן טראַקטאָרס, וואָס מער טראַקטאָרס אלץ מער קאָלאָניס־טן... מיר מוזן שאפן טראַקטאָרס... מיר מוזן זיי העלפן...אונזערע אידן...

* * *

נאָכט. ערב א טעג־טאָג פאר'ן איקאר. יוגנט גרייט זיך אריסצוגיין זאָמלען געלט, אָבער דער אלטער לעוויץ איז שוין אין דער ארבעט. צו טאָן עפּעס פאר דער אידישער קאָלאָניזאציע, וואָרט ער ניט אויף מאָרגן. ער איז מקיים די מצווה באַצייטנס, ער נעמט אַן דעם יום טוב פאר פרי. ער גייט אריין ביינאכט. זונטאָג זיינען די געשעפ־טען געשלאָסן, נעמט ער א פּושקע, נעמט מיט נאָך א אידן און ער לאָזט זיך אוועק איבער די אידישע קראָפטן זאָמלען געלט פאר'ן איקאר. ער בעט ניט, נאָר ער מאָנט... אין געבוינען אין דרייען קערפּער־לאָך, אָבער שטאַרק גייסטיק, שפּאַנט ער אָרום אין הויף, אין שטורעם, אין בליץ און אין דונער, אין פראָסט און זאַוועראָכע, אין רעגן און אין בלאָטע און ער קלאַפּט פון טיר צו טיר — "העלפט די אידישע קאָלאָניסטן אין סאָוועטן רוסלאנד — 'זיי מוזן האָבן טראַקטאָרס... אָבער די ערשטע ביישטייערונג אין פּושקע איז שטענדיק געווען זיינע.

* * *

א איקאר פאַרזאַמלונג. זיצן מענשן, מען פאַרראַנדלט פראַגן. נח לעוויץ זיצט אין „הערט. עס געפעלט אים עפּעס ניט, הויבט ער אָן צו האַמערן אין דונערן, ביי־זערן זיך מיט פלאַם־פייער. איבערהויפּט ביי די פאַרזאַמלונגען אין פאַרלויף פון לעצטן יאָר, ווען עס זיינען פאַרגעקומען געוויסע שטרייטן אין קאַמפּן צווישן א טייל מיטגלידער צוליב פּאָליטישע טעמים.

— וואָס ווילט איר האָבן פון מיין לעבן! פאַרוואָס ווילט איר מיך קוילענען! וואָס האָט איר צום איקאר! וואָס האָט איר צו מיינע אידן! — אזעלכע און עגלאַכע אויסגעשריען האָט מען לעצטנס געהערט פון דעם אלטן לעוויצן, ביי איקאר פאַר־זאַמלונגען.

גוטער, אלטער נח לעוויץ! ער האָט אפשר אויסגעשריען זיין הארץ אין לונגען צוליב דער אידישער קאָלאָניזאציע אין סאָוועטן רוסלאנד. ער האָט אין איר א גרויסן חלק... ער האָט זי פאַראָקערט מיט צער און פרייד און מיט זיין לעבן. זיין לעצטן כחת פון דער אידישער קאָלאָניזאַ־ציע האָט ער געטייטלט מיט דעם אלטן ראַוכן ברייניז, יענעם צו לענגערע יאָר, ווען ער האָט זיך מיט אים צעקושט ביי א באַנקעט אין ווייניפּעג. דאָס איז אפשר געווען דער איינציקער און לעצטער קוש פון איינעם וועלכער האָט אים ווי געהע־ריק אָפּגעשאַצט . . .

* * *

נח לעוויץ איז געווען א גרויסער עק־סטרעמיסט. איז ער אמאָל געווען רעליגי־עז, איז ער געווען באמונה שלומה. איז ער געוואָרן א ייוניסט, איז ער עס געווען מיט דעם פולן פייער פון זיין נשמה. איז ער געוואָרן א סאָציאַליסט, האָט ער אי־בערגעריסן די פעדים פון זיינע פריערדיקע אידעאלן און ער האָט מיט שטאָלץ גע־טראָגן אויף זיך דעם שטעמפּל פון סאָצי־אַליזם. זיין נייסטער און לעצטער אידעאל איז געווען קאָמוניזם, און אין 1922טן יאָר, ווען די מיטאַרבעטער פון דעם "לינקן פלינגל פון "פאָרווערטס", מיט משה אָלגין בראַש, זיינען אוועק פון יענער צייטונג און האָבן געגרינדעט די קאָמוניסטישע צייטונג "די פרייהייט", האָט נח לעוויץ איבערגעריסן זיינע פאַרבינדונגען מיט דעם "פאָרווערטס" פון וועלכער צייטונג ער איז געווען דער לאָקאַלער אָנגעגט, און מיט דער סאָציאַליסטישער פּאַרטיי, און ער האָט זיך אריינגעוואָרפן אין דער קאָ־מוניסטישער באַוועגונג. צו יענער צייט איז ער שוין כמעט אלט געווען זעכציק יאָר. אָבער זיין עלטער האָט אים ניט צו־ריקגעהאלטן צו מאַכן דעם דאָזיקן שריט און ער איז פאַרבליבן א קאָמוניסט ביז זיין טויט.

עס איז כדאי צו פאַרצייכענען, אז אי־בערריסנדיק זיינע פאַרבינדונגען מיט'ן "פאָרווערטס", האָט ער פאַרלאָרן א מאָ־נאַטלאכע הכנסה פון ארום $175, און עס האָט אים גענומען א ליינגערע צייט ביז ער האָט געקראָגן סובסקריביער. פאַר דער 'פרייהייט' און ער פאַרדינט דערביי קוים $40 א מאָנאַט, און פון דעם געלט האָט ער געדאַרפט מאַכן א לעבן און נעבן פאַר שיידענע ביישטייערונגען. מיט דעם פאַר־באַט אויף דער "פרייהייט" אריינצוקומען אין קאַנאַדע, איז ער אינגאַנצן געבליבן אָן פּרנסה, אָבער אין זיינע שווערסטע עקאָנאָמישע צייטן האָט ער ניט געוואָלט אָנקומען צו זיינע קינדער, און ער האָט גע־לעבט פון זיין איינענער ארבעט ביז מיט א פאַר מאָנאַטן פאַר זיין טויט.

נח לעוויץ האָט אין זיך פאַרמאָגט אַן אומגעהויערן קוואַל פון מוט אין קאַמף, און גלויבן אין זיין אידעאַל.

ביים לעצטן איקאר באזאר אין גרויסן תלמוד תורה זאָל, בין איך אריינגעקומען אין אַן אונט, און איך האָב דאָרטן גע־טראָפן בלוין א פאַר צענדליק באַזוכער.

— עס קוקט מיר אויס, אז דער חיינ־טיקער באזאר איז ניט אזוי געראָטן ווי די איקאר באזארן אין די פריערדיקע יאָרן, איך גלויב, חבר לעוויץ, — האָב איך גע־זאָגט, — אז דאָס איז אַן אָפּקלאַנג פון די לעצטע געשעענישן אין דער איקאר אָרגאַ־ניזאציע....

אָבער דער אלטער לעוויץ האָט גלויבן, ער איז א בעל בטחון, און ער האָט מיר האַסטיק געענטפערט: "וואָס זשע מיינט איר, אז צוליב דעם וואָס דער חייאַרר־קער איקאר באזאר איז ניט געראָטן־אין ווייניפּעג, וועט דורך דעם פאַלן די סאָוועט רעגירונג, אָדער די אידישע קאָלאָניזאַציע וועט זיך דאָרטן אָפּשטעלן? נשקשה, דער סאָוועטן פאַרבאַנד איז רייכער פון אונ־זערע ווייניפּעגער קעגנער, — האָט ער גע־זאָגט מיט א שמייכל.

* * *

ביי יעדער פּאָליטיש־קעגנערישער רע־רע, אָדער לעקציע אין ווייניפּעג, איז נח לעוויץ שטענדיק געשטאַנען אויף דער וואַך און ער האָט מיט שטאָלץ פאַרטיידיקט זיין אידעאַל. אין די מייסטע פאַלן האָט ער אין זיינע אַרגומענטן זיך באַנוצט מיט פּסוקים פון תלמוד, און עס איז ניט געווען דער פאַל, אז דער לעקטאָר זאָל נאָך דער לעקציע ניט זוכן פּערזענלאַך צו באַקאַנען זיך מיט אים אין פירן מיט אים א געמיט־לאַכן געשפּרעך.

נח לעוויץ האָט שטענדיק געמאַכט א גוטן איינדרוק מיט זיינע אַרגומענטן און דיסקוסיעס און ביי די מער אינטעליגענ־טערע פּאָליטישע קעגנער זיינע איז ער שטענדיק געווען געאַכטעט פאַר זיין ער־לאַכקייט און אויפריכטיקייט. פון זיינע חברים איז אָפּגערעדט.

קלמן מרמר, האָט שרייבנדיק וועגן ווייניפּעג אין דער "פרייהייט", נאָכדעם ווי ער האָט דאָ געהאַלטן א סעריע לעקציעס, באַצייכנט נח לעוויץן, אלס א פנים פון א תלמיד־חכם איינגעפאַסט אין א שיין בערדל.

* * *

זונטאָג, דעם 12טן אָקט., 1930, כ' תשרי, תרצ"א, איז פאַרגעקומען זיין לויה פון זיין היים, 382 אלפרעד עוועניו. זיין קערפּער איז געטראָגן געוואָרן צום פריי־הייטס טעמפּל, און איז נאָכגעפאָלגט גע־וואָרן פון זיין פרוי, זון, טעכטער, איי־דעמס, שניר און איינקלאַך, צוזאַמען מיט הונדערטער געוועזענע חברים. פריינט און באַקאַנטע.

ביים פרייהייטס טעמפּל האָבן איינציקע חברים פון זיין פאַרטיי געהאַלטן רעדעס וועגן זיין טעטיקייט אין דער קאָמוניסט־שער באַוועגונג.

פון דאָרטן איז זיין קערפּער אָפּגעפירט געוואָרן אויף דעם היברו סיק בענעפּיט בית עלמין, וואו ער איז אוועקגעלייגט גע־וואָרן אויף זיין אייביקער רו.

* * *

מיט דעם טויט פון נח לעוויץ, איז פאַרשוואונדן געוואָרן פון דער ווייניפּעגער אידישער ראַדיקאַלער גאָס די שענסטע פּערזענלאַכקייט, דער ברויזנדסטער קעמ־פער. די ווייניפּעגער איקאר אָרגאַניזאַציע האָט פאַרלאָרן איר טרייסטן מיטגליד.

נח לעוויץ האָט אין זיין פאַמיליען לעבן דורכגעמאַכט שרעקלאַכע טראַגעדיעס. אין פּריוואַטן לעבן איז ער געווען א גוטער מענש, א גרויסער בעל רחמנות. ער איז געווען א "נותן בסתר" און ער האָט עפּנט־לאַך מקריב געווען זיין לעבן אויפ'ן מזבח פאַר א נייער, פרייער וועלט.

נח לעוויץ איז געווען א כבוד פאַר אלע זייטן געווען גוטע פריינט און נאָענטע באַקאַנטע, און א דאָפּלטער כבוד פאַר זיין פרוי, קינדער און קינדס־קינדער און פאַר זיין נאָנצער משפּחה, און אט דער כבוד זאָל זייער אלעמענס טרייסט זיין אין זייער איצטיקן שווערן מאָמענט.

כבוד זיין ליכטיקן אנדענק!

——(::)——

בריוו פון וואַנקאָווער

(שלום פון זייט 7)

טען צד. דער עולם האָט זיך זייער וואַ־רים אָפּגערופן און אויסגעוויזן אינטע־רעס.

אויף דער דעבאַטע זיינען אויך אויס־געפירט געוואָרן איינציקע מוזיקאַלישע נו־מערן דורך מיס ראָס (פּיאַנאָ) און מיס ר. ליוואי (סאַקסעפאָן).

ימים נוראים

א אויפלעבונג האָט זיך געפילט אין אידישן ישוב היינטיקס יאָר אין דער צייט פון ימים־נוראים. די שול "שערי־צדק" איז געווען איבערפולט מיט מענשן. דער קהל'שער צענטער האָט אויף פאַר־מאָנט א שול. פיל צוגעגעבן דער פיי־ערלאַכקייט און יום־טוב'דיקייט אין שול האָט רעוו. פאַסטינסקי מיט זיין הארציקן דאַוונען און שיין איינגעאָרדנטן כאָר. עס איז באמת א וואונדער וואָס אין אזא קורצער צייט האָט דער באַר אויסגעווי־זען איינגעשטודירטקייט און פיינעם טאָן. רעוו. פאַסטינסקי האָט ווידער אמאָל אי־בערציינט, אז ער איז א גוטער מנגן און אויף אָרגאַניזאַטאָר.

אין ביידע שולן זיינען פאַרגעקומען אפילו פאַרן נאַציאָנאַל פאָנד און נייעם "בית החיים". מיט וואַרימע אפילו פאַרן נאַציאָנאַל פאָנד זיינען אויסגעטראָטן דער פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע ס. ראַטשטיין און ווייס־פּרעזידענט מ. מאַסקין. עס איז געשאַפן געוואָרן טויזנט דאָלאַר.

אין אזא שווערן יאָר — איז דאָס איי־נע פון די בעסטע באַווייזן, אז וואַנקאָ־ווער אידן זיינען ניט פאַרהאַרטעוועט. דעם הויפּט פאַרדינסט פאָלט אויפן פּרע־זידענט ס' ראַטשטיין, וועלכער האָט גאַ־ארבעט ענערגיש פאַר דער זאַך און האָט געווירקט אז דער אפיל, וואָס האָט הייג־טיקס יאָר ניט געזאָלט פאַרקומען, זאָל דורכגעפירט ווערן און האָבן דערפאָלג.

* * * * * * * * * * * * * * * *

* טעט באַהאַנדלונג אין פּרינטינג *

* ביי דאָס אידישע וואָרט *

* * * * * * * * * * * * * * * *

פילט שלעכט?

זייט ניט הילפלאָז. ווען איר קריגט פּלוצלונג א קאַפּוויטיק, נעמט ארויס פון אייער פאַקעט שנעלע הילף, אויב איר האָט ניט קיין אַספּירין מיט אייך, קויפט עס אין דער ערשטער דראַג־סטאָר וואו איר קומט אריין. נעמט א טאַבלעט אָדער צוויי און ווערט פּטור פון דעם וויטיק, נעמט שנעל. מען גע־וויינט גאַרניט דורך וואַרטן צו זעען אויב דער וויטיק וועט אליין ניט אויעקגיין. עס קאָן ווערן ערגער! פאַר־וואָס אפּלייגן הילף?

עס זיינען דאָ א סך צייטן ווען אַס־פּירין טאַבלעטס וועלן "פאַרהיטן דעם טאָג". זיי וועלן שטענדיק פאַרלייכטע־רען א צעוויטיקן קאָפּ. איינשטילן א צעוויטיקן צאָן. וועלן באַפרייען פון פלאָגנדע וויטיקן פון נייראַלדזשיא א פּלוצלונגע פאַרקילונג. אפילו רומאַ־טיזם האָט פאַרלאָרן אירע טעראָרן פאַר די יעניקע וועלכע האָבן זיך אויסגע־לערנט צו פאַרלאָזן זיך אויף די דאָזי־קע טאַבלעטס.

שווייגקט מיט אַספּירין טאַבלעטס ביי דעם ערשטן פאַרדאַכט פון א קראַנקע האַלז, און פאַרקלענערט די אַנ־שטעקונג. ניט אכטונג פאַר אַספּירין אויף דער באַקס — און דעם וואַרט ע כ ט ע אין רויט. עכטע אַספּירין טאַבלעטס דריקן ניט דאָס האַרץ.

BAYER ASPIRIN

די באַנעגענישן

(שלום פון זייט 6)

די אימיגראַנטן, וועלכע האָבן ניט געהאַט ווער ס'זאָל זיי באַגעגענען אין מאָנטרעאָל, ס'איז געווען א גרויסער נחת רוח אויסצו־העלפן די אימיגראַנטן, וואָס פאַרן ווייטער און וועלן מיט איינציקע טעג שפּעטער זוכה זיין איבערצולעבן דאָס, וואָס האָבן אי־בערגעלעבט די מאָנטרעאָלער אָנגעקומענע קרובים.

די מייסטע אימיגראַנטן זיינען אָנגע־קומען מיט דער שיף "פאַלאַנאַ", זיי האָ־בען אונז דערציילט, אז די "באַלטיק אַמע־ריקא ליין" האָט פאַר זיי ראש השנה איינ־גענאַרדענט אויפ'ן שיף א מנין מיט א ספר תורה, און זיי האָבן זיך געפילט דאָרט אמת יום טוב'דיק.

אלע אימיגראַנטן, וואָס זיינען ניט גע־ווען באַשטימט פאַר מאָנטרעאָל, זיינען דעם זעלבן אָוונט אָפּגעפאָרן אין די וועסט. די וועלכע זיינען געפאָרן אין די וועסט, וועלן זיך אָפּשטעלן אין טאָראָנטאָ, כדי ניט אָנצוקומען קיין ווייניפּעג כפּור־אָוונט. דאָס אלעס האָט באַזאָרגט די ספּע־ציעלע קאָמיטע פון אידישן אימיגראַנטן הילפס פאַראיין.

בען אונז דערציילט, אז די "באַלטיק אַמע־ריקא ליין" האָט פאַר זיי ראש השנה איינ־גענאַרדענט אויפ'ן שיף א מנין מיט א ספר תורה, און זיי האָבן זיך געפילט דאָרט אמת יום טוב'דיק.

סאַלאַדאַ טיי

סטאַנדאַרד — בראַון לייבל — 70 c. — א פונט

נייער — געלער לייבל — 60 c. — א פונט

פּרעגנט אייער גראָסער פאַר איינעם פון די דאָזיקע בלענדס זיי זיינען אין א גרויסער מאָס די פיינסטע וואָס איר קאָנט קויפן צו די דאָזיקע פּרייזן

פילט אָן

אייער קוילן "בין" מיט

סוריס

די עקאָנאָמישע

קוילן

פון דעם בענפייט דיסטריקט

גוט ברענענדע קוילן פאַר היימישן געברויך

לאָמפּ סיז

א טאָן $7.00

פון אלע ראיעלע דילערס אין אייער נאָכבאַרשאַפט

SOURIS COAL DISTRIBUTORS LIMITED

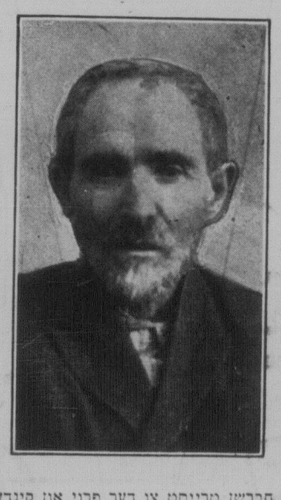

א חברשן טרייסט צו דער פרוי און קינדער פון אונזער פאַרשטאָרבענעם חבר

נח לעוויץ

זאָל זיין קאָמף אין די רייען פונם רעוואָלוציאָנערן פּראָלעטאַריאַט דינען אלס מוסטער אין אונזער ווייטערדיקער טעטיקייט.

לייבאָר ליג בראַנטש 4

מוטער פאַראיין ביי דער אַרב. רינג פרייהייטס טעמפּל שול

פרייהייטס טעמפּל

אַרבעטער רינג פרייהייטס טעמפּל שול

מיט א נידערגעשלאָגענעם געמיט און טיפן טרויער אין הארץ שטייען מיר ביים פרישן קבר פון אונזער איבערגעגעבנסטן פריינט און אומערמידלאָכן, מוטיקן טוער פאַר דער אידישער קאָלאָניזאַציע — פון אונזער באַליבטן און אומפאַרגעסלאָכן אלטן חבר

נח לעוויץ

גרויס איז דער פאַרלוסט, טיף איז דער ווייטיק. זאָלן אלע זיינע פריינט און נאָכפאָלגער געפינען א טרייסט אין דער איבערגעגעבענער ארבעט פאַר דער זאַך, פאַר וועלכער דער פאַרשטאָרבענער חבר לעוויץ האָט זיין גאַנצן לעבן אוועקגעגעבן.

וויניפּעגער איקאר קאָמיטעט

נח לעוויץ ע"ה

אין טיפן צער און טרויער שטייען מיר ביי זיין פרישן קבר און מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו זיין פרוי און קינדער און צו דער גאַנצער משפּחה אין זייער גרויסן פאַרלוסט.

אונזער אָרגאַניזאַציע וועלכע האָט שטענדיק געשטיצט דעם "איקאר", פילט באַזונדערס דעם פאַרלוסט פון דעם טרייסטן און אי־בערגעבנסטן פריינט פון דער אידישער קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן רוסלאנד.

מיט כבוד און רעספּעקט וועלן מיר שטענדיק זיין נאָמען דערמאָ־נען. מיר ווינשן דער גאַנצער פאַמיליע געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

בני אברהם פרי לאָאָן אסאָסיאיישאָן

נח לעוויץ ע"ה

צו זיין פרוי און קינדער און צו דער גאַנצער משפּחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל אין זייער גרויסן פאַרלוסט די צייט זאָל הילן אייערע צע־בראָכענע געמיטער און איר זאָלט שוין מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. ל. סימקין

און פאַמיליע

317 סט. דזשאַנס עווע.

נח לעוויץ ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטן מיטגעפיל צו דער אלמנה אין יתומים. אין זייער שווערן פאַרלוסט. מיר ווינשן זיי און דער גאַנצער משפּחה געטרייסט צו ווערן אין מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. א. פּרעסקי

280 רעדוואוד עווע.

נח לעוויץ

טיף איז די וואונד אין מיין הארץ . . . אוועקגעריסן האָט דער טויט איינעם פון מיינע באַליב־סטע חברים . . . נח לעוויץ.

צוזאַמען מיט זיין גאַנצער משפּחה טרויער איך אויף דעם גרויסן פאַרלוסט. אייביק וועל איך זיין ליכטיקן אנדענק אין מיין הארצן טראָגן.

זיין אלע געטרייסט אין דעם איצטיקן שווערן מאָמענט.

ה. מורי

279 אלפרעד עווע.

נח לעוויץ ע"ה

צו מר. און מרס. פאַפּעסקי, אין צו דער גאַנצער פאַמיליע דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל אין זייער גרויסן פאַר־לוסט. זיי אלע געטרייסט און איר זאָלט שוין מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. דזש. סילווער

נח לעוויץ ע"ה

מיט געבויגענע קעפּ שטייען מיר ביי זיין פרישן קבר און מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל צו זיין פרוי און קינדער און דער גאַנצער משפּחה אין זייער שווערן פאַרלוסט. מיר ווינשן זיי אלע געטרייסט צו ווערן אין מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. נ. דראַפּקין

475 ראַפּערין עווע.

נח לעוויץ ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטן מיטגעפיל צו דער פרוי און קינדער און זייער שווערן פאַר־לוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן אין מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. וואַגיל

שעלמאוט, מאַנ.